

**การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
The Evaluation of Environmental Management to Enhance Learning
Project of Kanchanaburi Polytechnic College**

วรภพ ไพรวลัย
วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
Worapop Paiwan
Kanchanaburi Polytechnic College, Thailand
E-Mail: worapop1308@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 63 คน นักเรียน นักศึกษา จำนวน 306 คน ผู้ปกครอง จำนวน 285 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายเป็นส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 แบบสอบถามของนักเรียน นักศึกษา มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 และแบบสอบถามของผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า (1) การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามค่าเฉลี่ยคือ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ด้านผลผลิต ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ ส่วนตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงตามค่าเฉลี่ยคือ ด้านผลผลิต ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ (2) ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษาในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (3) ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

* วันที่รับบทความ: 19 กันยายน 2564; วันที่แก้ไขบทความ: 8 ตุลาคม 2564; วันที่ตอบรับบทความ: 9 ตุลาคม 2564

Received: September 19, 2021; Revised: October 8, 2021; Accepted: October 9, 2021

คำสำคัญ: การประเมินโครงการ; สภาพแวดล้อม; ะือต่อการเรียนรู้

Abstracts

The purposes of this research were to evaluate context evaluation, input evaluation, process evaluation, and product evaluation of Environmental Management to Enhance Learning Project of Kanchanaburi Polytechnic College The samples consisted of 63 teachers, and education personnel, 306 students, 285 parents by simple random sampling. The instruments used for data collection were 5 point-rating scale questionnaires which contents concerning the asking of teachers, education personnel, students and parents. The content validity was 0.80-1.00, and 0.60-1.00, and 0.60-1.00. The value of reliability was 0.97, 0.96, and 0.97. The data was analyzed in terms of percentage, mean, and standard deviation.

The research results were as under mentioned: (1) The Evaluation of Environmental Management to Enhance Learning Project of Kanchanaburi Polytechnic College were at the highest level. When considering in each individual aspect from context evaluation, product evaluation, input evaluation, and process evaluation of students and parents it was found were at high level. (2) The opinion of teachers and education personnel of context evaluation, input evaluation, product evaluation were at the highest level and students, and parents were at high level. (3) The opinion of teachers and education personnel, students and parents of process evaluation were at the high level.

Keywords: Project Evaluation; Environment; Enhance Learning

บทนำ

การศึกษา คือกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยในมาตรา 6 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545 : 2-15) ดังนั้น สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่สำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งแนวทางการบริหารสถานศึกษาปัจจุบันเน้นให้ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง โดยองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งคือ การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนทุกช่วงวัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับ กุหลาบ ก่อสุวรรณ (2553 : 100 อ้างถึงใน ญัฐภัค อุทโท,

2558 : 1-2) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนว่า สิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ซึ่งสิ่งแวดล้อมนี้อาจช่วยส่งเสริมให้เด็กสนใจและเรียนรู้ได้มากขึ้น หรือทำให้เด็กเบื่อ ไม่อยากเรียน สิ่งแวดล้อมดังกล่าว ได้แก่ สถานที่ บรรยากาศของห้องเรียน แสง กลิ่น อุณหภูมิ และสอดคล้องกับ แบลันฟอร์ด (Blanford, 2006 : 41-42 อ้างถึงใน อินทิรา บริบูรณ์, 2556 : 2) การจัดสภาพแวดล้อมนั้นมีความสำคัญต่อการบริหารโรงเรียนให้เกิดคุณภาพ ทำให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งประกอบไปด้วย การจัดอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้เชิงบวก การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านการเรียน การพัฒนาหลักสูตร การจัดชุมชนแห่งการเรียนรู้ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียน นักเรียนกับครู และนักเรียนกับชุมชน

ดังที่กล่าวมาแล้ว การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จึงเป็นสิ่งที่สถานศึกษาไม่ควรมองข้าม เป็นโครงการที่ควรกระทำอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาต้องรับรู้ผลการดำเนินงาน เพื่อนำมาพัฒนาสถานศึกษาให้ตรงตามความต้องการของบุคลากรทางการศึกษา ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ซึ่งการรับรู้ผลการดำเนินงานที่ดีที่สุด คือการประเมินโครงการ ซึ่งเป็นกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินโครงการ เพื่อให้ได้ทราบว่าการดำเนินโครงการประสบความสำเร็จตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ตลอดจนทราบถึงจุดเด่นหรือจุดด้อย รวมถึงปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินโครงการนั้น ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้บริหารโครงการว่า จะแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาโครงการนั้นเพื่อดำเนินงานต่อไป หรือยุติการดำเนินงานโครงการนั้น (กัลยา ศรีวิเชียร, 2557 : 11) โดยรูปแบบการประเมินที่นิยมใช้มากรูปแบบหนึ่งได้แก่ แบบจำลองการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) โดยแบ่งการประเมินเป็น 4 ประเด็น คือ 1) การประเมินสถานะแวดล้อมหรือบริบทของโครงการ 2) การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ 3) การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ และ 4) การประเมินผลผลิตของโครงการ (Stufflebeam D. L., 1971 อ้างถึงใน นงนุช แยมวงค์ และคณะ, 2561 : 33)

โครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี มีในแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม นับตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 เป็นต้นมา ดำเนินกิจกรรมในโครงการอย่างต่อเนื่อง แต่พบว่ายังไม่มีการประเมินโครงการที่เป็นทางการมาก่อน มีเพียงการรายงานผลการดำเนินกิจกรรมเท่านั้น ผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทรัพยากร เป็นผู้บังคับบัญชาในสายงานการบริหารโดยตรง จึงสนใจที่จะดำเนินการวิจัย เรื่อง การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านบริบทหรือสถานะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ของโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี จำนวน 75 คน นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี จำนวน 1,549 คน ผู้ปกครอง ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี จำนวน 1,084 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง กำหนดขนาดตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 607-610) ความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 63 คน นักเรียน นักศึกษา จำนวน 306 คน และผู้ปกครอง จำนวน 285 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี จำนวน 3 ฉบับ โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) แบบสอบถามของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 59 ข้อ แบบสอบถามของนักเรียน นักศึกษา จำนวน 47 ข้อ และแบบสอบถามของผู้ปกครอง จำนวน 37 ข้อ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ตอบตามความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม แต่ละข้อได้กำหนดค่าคะแนนในการตอบไว้เป็น 5 ระดับ

2.2 คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา พบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องแบบสอบถามของครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แบบสอบถามของนักเรียน นักศึกษา และของผู้ปกครอง อยู่ระหว่าง 0.60-1.00 และนำไปทดลองใช้และวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัค ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97, 0.96 และ 0.97 ตามลำดับ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. จัดทำหนังสือราชการภายใน ขออนุญาตเก็บข้อมูลการวิจัย จากผู้อำนวยการวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี เพื่อเก็บข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เนื่องด้วยสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีการแพร่ระบาดรุนแรง ซึ่งผู้วิจัยตระหนักถึงความปลอดภัยในชีวิตของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ซึ่งอาจจะได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดดังกล่าว อีกทั้งเพื่อลดปัจจัยเสี่ยง จึงได้ทำการเก็บข้อมูลการวิจัยจากแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นจาก Google Form ส่ง Link และ QR CODE ให้กับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อทำผ่านระบบออนไลน์

3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้ตอบเรียบร้อยแล้ว เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

4.1 ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

4.2 ส่งออกข้อมูลจาก Google Form และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

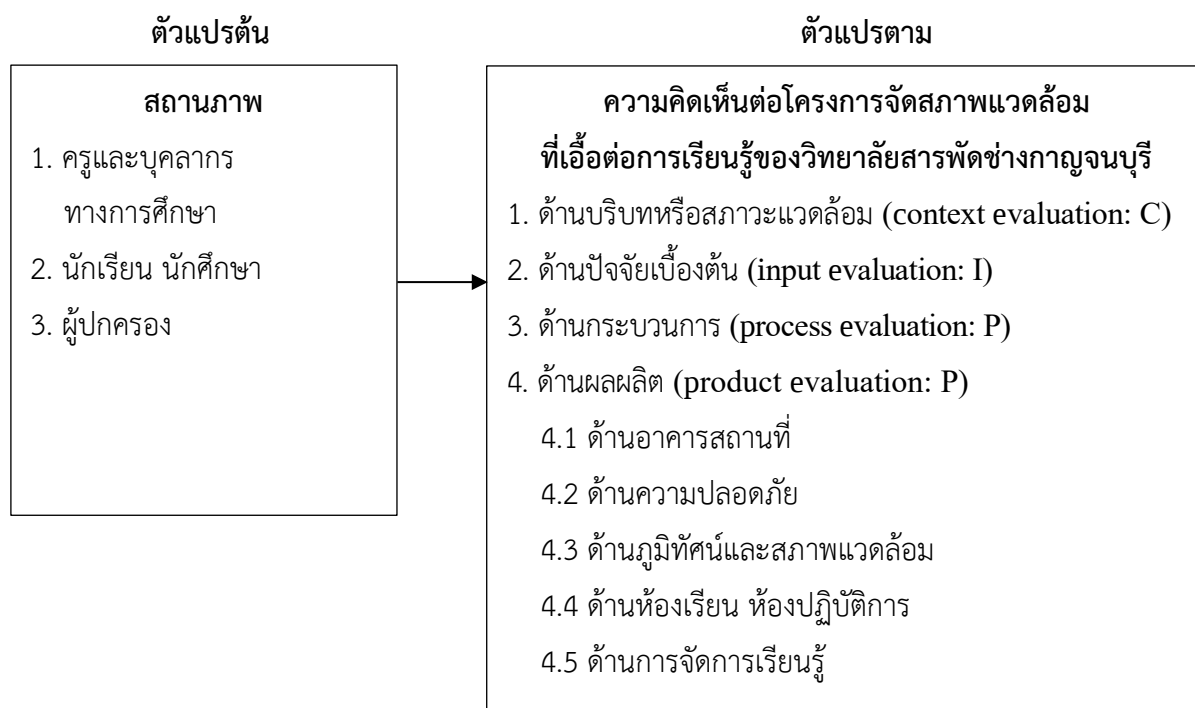
4.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าร้อยละ

4.4 การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายชื่อ รายด้าน และรวมทุกด้านโดยใช้เกณฑ์การแปลผลข้อมูล ตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1981 : 95) ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น เหมาะสมมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น เหมาะสมมาก
2.50 – 3.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น เหมาะสมปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.49	หมายถึง	มีระดับความคิดเห็น เหมาะสมน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษา ทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้นำเสนอเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบซิปป (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam D. L., 2002 : 164) เพื่อให้ได้สารสนเทศที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ซึ่งประกอบด้วย ด้านอาคารสถานที่ ด้านความปลอดภัย ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ และด้านการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยพิจารณาเป็นรายชื่อ รายด้าน และภาพรวม ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ในภาพรวม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ในภาพรวม

โครงการจัด	ครูและบุคลากรทางการศึกษา			นักเรียน นักศึกษา			ผู้ปกครอง		
	ทางการศึกษา								
สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี			ระดับ			ระดับ			ระดับ
	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม	$\bar{x}$	S.D.	ความเหมาะสม
			สม			สม			สม

1. ด้านบริบท หรือสภาวะแวดล้อม	4.72	0.47	มากที่สุด	4.16	0.75	มาก	4.43	0.65	มาก
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น	4.51	0.63	มากที่สุด	4.15	0.75	มาก	4.43	0.66	มาก
3. ด้านกระบวนการ	4.44	0.55	มาก	4.09	0.69	มาก	4.33	0.60	มาก
4. ด้านผลผลิต	4.53	0.55	มากที่สุด	4.26	0.72	มาก	4.43	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย	4.55	0.52	มากที่สุด	4.16	0.69	มาก	4.41	0.60	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.55$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x}=4.72$) รองลงมา คือ ด้านผลผลิต ($\bar{x}=4.53$) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{x}=4.51$) และด้านกระบวนการ ($\bar{x}=4.44$)

การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลผลิต มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x}=4.26$) รองลงมา คือ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ($\bar{x}=4.16$) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{x}=4.15$) และด้านกระบวนการ ($\bar{x}=4.09$)

การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลผลิต มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x}=4.43$, S.D.=0.59) รองลงมา คือ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ($\bar{x}=4.43$, S.D.=0.65) ด้านปัจจัยเบื้องต้น ($\bar{x}=4.43$, S.D.=0.66) และด้านกระบวนการ ($\bar{x}=4.33$)

ตารางที่ 2 การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
ด้านผลผลิต ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา

โครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. ด้านอาคารสถานที่	4.42	0.59	มาก
2. ด้านความปลอดภัย	4.55	0.65	มากที่สุด
3. ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม	4.43	0.78	มาก
4. ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	4.54	0.61	มากที่สุด
5. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.72	0.41	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.53	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.72$) รองลงมาคือ ด้านความปลอดภัย ($\bar{x}=4.55$) ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ($\bar{x}=4.54$) ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ($\bar{x}=4.43$) และด้านอาคารสถานที่ ($\bar{x}=4.42$)

ตารางที่ 3 การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี
ด้านผลผลิต ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา

โครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. ด้านอาคารสถานที่	4.07	0.72	มาก
2. ด้านความปลอดภัย	4.23	0.70	มาก
3. ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม	4.21	0.69	มาก
4. ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	4.21	0.69	มาก
5. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.26	0.72	มาก
รวมเฉลี่ย	4.26	0.72	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.26$) รองลงมาคือด้านความปลอดภัย ($\bar{x}=4.23$) ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม และ ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ($\bar{x}=4.21$, S.D.=0.69) และ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{x}=4.07$)

ตารางที่ 4 การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ด้านผลผลิต ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง

โครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความ เหมาะสม
1. ด้านอาคารสถานที่	4.37	0.62	มาก
2. ด้านความปลอดภัย	4.46	0.61	มาก
3. ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม	4.43	0.66	มาก
4. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.48	0.63	มาก
รวมเฉลี่ย	4.43	0.60	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.43$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{x}=4.48$) รองลงมาคือ ด้านความปลอดภัย ($\bar{x}=4.46$) ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ($\bar{x}=4.43$) และ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{x}=4.37$)

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ บุคลากรทางการศึกษาให้ความร่วมมือ

ในการปฏิบัติงานตามโครงการ / กิจกรรม ผู้บริหารเห็นความสำคัญของโครงการ / กิจกรรม และให้การสนับสนุนโครงการมีความสอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับ สำเร็จ นิมปल्ली (2555 : 2-13) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ผลการประเมินพบว่า ในด้านสภาพแวดล้อม พบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนมีความเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พิกุล อนันตนานนท์ (2556 : 23-25) ได้ทำการศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริบท ผลการประเมินความเหมาะสมด้านบริบทของโครงการโดยครูพบว่า อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อุดมวิทย์ ยะจร (2562 : 43-44) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสิงห์คอมพิทยา ผลการประเมินโครงการพบว่า ด้านการประเมินสภาวะแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้ปกครองนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อภิปราย โสภายิ่ง (2563 : 394-409) ได้ทำการศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

2. การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ด้านปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวมมีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ พื้นที่ อาคารสถานที่ เหมาะสม เพียงพอ และเอื้อต่อการดำเนินโครงการ/กิจกรรม โครงการ/กิจกรรม มีความเหมาะสมตามสภาพพื้นที่และบริบทของสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ความสามารถ และทักษะที่เอื้อต่อการดำเนินโครงการ / กิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับ สำเร็จ นิมปल्ली (2555 : 2-13) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ผลการประเมินพบว่า การประเมินปัจจัยเบื้องต้น ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียน มีความเห็นโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พิกุล อนันตนานนท์ (2556 : 23-25) ได้ทำการศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้น การประเมินในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อุดมวิทย์ ยะจร (2562 : 43-44) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสิงห์คอมพิทยา ผลการประเมินโครงการพบว่า ด้านการประเมินปัจจัยเบื้องต้น ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ อภิปราย โสภายิ่ง (2563 : 394-409) ได้ทำการศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านปัจจัยนำเข้า ในภาพรวมมีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

3. การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ด้านกระบวนการ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ กิจกรรมของโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ ซึ่งสอดคล้องกับ สำเริง นิมปลิ้ม (2555 : 2-13) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐบุทรบำเพ็ญ ผลการประเมินพบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียน มีความเห็นต่อโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ พิกุล อนันตนานนท์ (2556 : 23-25) ได้ทำการศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ด้านกระบวนการ ผลการประเมินโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผ่านเกณฑ์การประเมิน สอดคล้องกับ อุดม วิทย์ ยะจร (2562 : 43-44) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสิงห์คอมพิวตา ผลการประเมินโครงการพบว่า ด้านการประเมินกระบวนการ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับ อภิปราย โสภายิง (2563 : 394-409) ได้ทำการศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านกระบวนการ ในภาพรวมและรายด้าน มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

4. การประเมินโครงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของวิทยาลัยสารพัดช่างกาญจนบุรี ด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

4.1 ด้านอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษามีอาคารสถานที่เพียงพอ และเอื้อต่อการเรียนรู้ มีการตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ การใช้ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อย่างต่อเนื่อง มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบด้านอาคารสถานที่อย่างเป็นระบบ มีการปรับปรุง ซ่อมแซมอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเป็นปกติ สม่าเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ อมรพงศ์ พันธโกชน (2555 : 34-45) ได้ศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นราธิวาส เขต 1 พบว่า ด้านอาคารสถานที่ ภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ศรีสุตา ไชยวิจารณ์ (2561 : 59-72) ได้ศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช พบว่า ด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อภิปราย โสภายิง (2563 : 394-409) ได้ทำการศึกษา การประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการประเมินโครงการด้านผลผลิต ในภาพรวม มีผลการประเมินผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

4.2 ด้านความปลอดภัย ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ อาคารเรียน อาคารปฏิบัติการ มีอุปกรณ์ป้องกันอัคคีภัยเพียงพอ และอยู่ในสภาพใช้งานได้ ภายในสถานศึกษามีเส้นทางจราจร และจุดจอดยานพาหนะชัดเจน ระบบการป้องกันและรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อมรพงศ์ พันธโกชน (2555 : 34-45) ได้ทำการศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ประวีณา โกควนิช (2559 : 76) ได้ศึกษา แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวมระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าด้านความปลอดภัย จัดให้มีสัญญาณไฟ สัญญาณกริ่ง ป้ายข้อความ สัญลักษณ์เพื่อเตือนสิ่งที่เป็นอันตราย จุดที่ห้าม และสอดคล้องกับ บัฟโฟ (Buffo, 2005 : 16) ได้ศึกษาการรับรู้ของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง เกี่ยวกับความปลอดภัยในโรงเรียนประถมศึกษาในเขตชานเมือง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมจากโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อความปลอดภัยในโรงเรียนมากกว่าผู้มีส่วนร่วมจากโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้มีส่วนร่วมจากโรงเรียนที่มีชั้นเรียนพิเศษ มีการรับรู้ในด้านความปลอดภัยในโรงเรียนมากกว่าผู้มีส่วนร่วมจากโรงเรียนที่ไม่มีชั้นเรียนพิเศษ

4.3 ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษาจัดบริเวณสำหรับพักผ่อนเพียงพอ ร่มรื่น และเอื้อต่อการใช้งาน สภาพโดยทั่วไปของสถานศึกษามีความสะอาด สวยงามเหมาะสำหรับการเรียนรู้ สถานศึกษามีระบบการกำจัด และจัดเก็บขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ จำนวนถังขยะเพียงพอ ระบบระบายน้ำ ระบบสุขาภิบาลของสถานศึกษาถูกสุขลักษณะ ไม่มีกลิ่นเหม็น ซึ่งสอดคล้องกับ สำเร็จ นิมปल्ली (2555 : 2-13) ได้ทำการประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ ผลการประเมินผลผลิต พบว่า ครู ผู้บริหารสถานศึกษา และนักเรียนมีความเห็นต่อโครงการในภาพรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อมรพงศ์ พันธโกชน (2555 : 34-45) ได้ทำการศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาถ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม มีการปฏิบัติภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ประวีณา โกควนิช (2559 : 76) ได้ทำการศึกษา แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวมระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงานปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ใน

ระดับมาก และสภาพการดำเนินงานที่พึงประสงค์ของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.4 ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ มีอากาศถ่ายเทได้สะดวก บรรยากาศเอื้อต่อการเรียนรู้ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย เหมาะสำหรับการเรียนรู้ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการมีแสงสว่างเพียงพอ เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550 : 54) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาลสังกัดเทศบาลเมืองนครนายก พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมและการบริการโดยรวมและรายด้าน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ ฟอล์ค และ บอลลิง (Falk & Balling, 1982 : 22-29) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพแวดล้อมในการศึกษาค้นคว้านอกสถานที่ ที่มีผลต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยประสบการณ์ตนเอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า ส่วนการวัดด้วยการสังเกตพบว่า พฤติกรรมต่าง ๆ จะเปลี่ยนไปตามอายุ และสภาพแวดล้อมแบบจำลองที่จัดทำขึ้น ได้ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้ และพฤติกรรมที่มีผลต่อขีดขั้นของการพัฒนาการและความแปลกใหม่ของสิ่งแวดล้อม

4.5 ด้านการจัดการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามความคิดเห็นของนักเรียน นักศึกษา และ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครอง ในภาพรวม มีระดับความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะ สถานศึกษาเปิดสอนหลักสูตรที่หลากหลาย ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถมาเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เน้นการฝึกปฏิบัติเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถ เข้าร่วมกิจกรรม และส่งเสริมให้แสดงออกอย่างสร้างสรรค์ สถานศึกษาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรตรงตามความต้องการของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551 : 7) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับ อมรพงศ์ พันธุ์โกชน (2555 : 34-45) ได้ทำการศึกษา การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานราธิวาส เขต 1 พบว่า ด้านการเรียนการสอน ภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1. สถานศึกษาควรสร้างการรับรู้ให้กับนักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองให้เพิ่มขึ้น เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ของสถานศึกษา เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา ผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน หน่วยงาน ภายนอก เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการ
2. จัดทำตารางนิเทศการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม อย่างเป็นขั้นตอน และรายงานผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา และผู้ปกครองได้รับทราบ
3. สถานศึกษาจัดทำโครงการพัฒนาอาคารสถานที่ ด้านโรงอาหาร ห้องน้ำ ห้องส้วม สถานที่ออกกำลังกาย ให้มีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และจัดหาโต๊ะ เก้าอี้ ให้เพียงพอต่อความต้องการ
4. สถานศึกษาวางแผนการป้องกัน และจัดโครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียน นักศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินโครงการอื่น ๆ ที่บรรจุอยู่ในแผนปฏิบัติการประจำปี โดยใช้รูปแบบการประเมินโครงการที่หลากหลาย เหมาะสมกับโครงการ/กิจกรรม เมื่อได้ดำเนินโครงการ/กิจกรรม เสร็จสิ้นแล้ว หรือประเมินโครงการทุกโครงการ/กิจกรรม ที่ปฏิบัติ หลังสิ้นปีงบประมาณ
2. ควรศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ และจัดทำโครงการ/กิจกรรมเฉพาะด้าน เช่น ด้านภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อม ด้านอาคารสถานที่ ด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินโครงการไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา ศรีวิเชียร. (2557). การประเมินโครงการพัฒนานักบริหารระดับสูง กระทรวงศึกษาธิการ (นบส.ศธ.) รุ่นที่ 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กุลยา ก่อสุวรรณ. (2553). การสอนเด็กที่มีความบกพร่องระดับเล็กน้อย. กรุงเทพมหานคร: สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- ณัฐภัค อุทโท. (2558). การจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนทางกายภาพของโรงเรียนอนุบาลวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.

- นงนุช แยมวงศ์ และคณะ. (2561). การประเมินประสิทธิภาพการดำเนินโครงการสามล้านสามปีเล็กบุรีทั่วไทย เทิดไท้องค์ราชันของจังหวัดนครนายกและจังหวัดสระแก้ว. รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์ ศูนย์วิจัยและจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบ (ศจย.) และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
- ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาล นครนายก. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประวีณา โกควณิช. (2559). แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวม ระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- พิกุล อนันตนานนท์. (2556). การประเมินโครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณภาพผู้เรียน วิทยาลัยนาฏศิลป นครศรีธรรมราช. การประเมินโครงการ สายงานการบริหารสถานศึกษา. วิทยาลัยนาฏศิลปนครศรีธรรมราช.
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศรีสุดา ไชยวิจารณ์. (2561). การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ราชภัฏนครศรีธรรมราช. วารสารนาคบุตรปริทรรศน์. (10) 1, 59-72.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำเร็จ นิมปลื้ม. (2555). การประเมินโครงการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้โรงเรียนเศรษฐ บุตรบำเพ็ญ. รายงานการประเมินโครงการ โรงเรียนเศรษฐบุตรบำเพ็ญ.
- อมรพงศ์ พันธโกชน. (2555). การบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของกลุ่มลำภู-บางนาค สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบัวลำภู เขต 1. วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. 2 (1), 34-45.
- อภิปราย โสภายิ่ง. (2563). การประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ. 5 (7), 394-409.

อินทิรา บริบูรณ์. (2556). *การจัดสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนเครือข่ายโรงเรียนนานาชาติเวลล์ส สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุดมวิทย์ ยะจร. (2562). *การประเมินโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนสิงห์คอมพิทยา*. เอกสารเผยแพร่ โรงเรียนสิงห์คอมพิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2.

Best, J. W. (1981). *Research in education (4th ed.)*. New Jersey: Prentice Hall.

Blanford, Sonia. (2006). *Middle leadership in schools*. London: Pearson Longman.

Buffo. (2005). *An investigation of the perceptions of student, Teachers, and Parent concerning school safety within the elementary schools of a large suburban school district*. New York: Harperand Brotheres.

Falk, H. & John D. Balling. (1982). The field trip millice: learning and behavior as a function of contextual events. *The journal of educational research*. 76, 22-29.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining sample size of research activities*. Educational and Phycological Measurement, 30, 608-610.

Stufflebeam, D. L. (1971). *The Relevance of the CIPP Evaluation Model for Educational Accountability*. Atlantic City, N.J.

Stufflebeam, D. L. (2002). CIPP evaluation model checklist: Atoll for applying the fifth installment of the CIPP model to assess long-tern enterprises. *Online*. Available: <http://www.wmich.edu/evalctr/checklist/cippcheck.htm>